

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Chirurgia ogólna: Chirurgia urazowa	
0912/URad/WNMinoz/ST-NST/F05			General surgery: Trauma surgery	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2025/2026		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		VIII letni		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł F: Nauki kliniczne zabiegowe		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Ćwiczenia kliniczne	20 h	2 ECTS
		Seminarium	10 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		2 ECTS
Forma nauczania ⁴		Zajęcia realizowane w szpitalu		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr n. med. Marek Kwaczyński		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		m.kwaczynski@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z działem medycyny - chirurgia urazowa. 2. Zaznajomienie z nowoczesnymi metodami diagnostycznymi stosowanymi w chirurgii urazowej. 3. Przedstawienie nagłych przypadków urazowych, w których istnieją bezwzględne wskazania do postępowania operacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem obrażeń mnogich. 4. Zapoznanie z zachowawczymi i operacyjnymi metodami leczenia chorych z urazami. 5. Zapoznanie z zasadami prowadzenia chorych w okresie pooperacyjnym, w tym intensywnej opieki, a także z zasadami rehabilitacji chorych urazowych. 6. Przygotowanie studentów do interpretowania i rozumienia wymienionych zagadnień, a także wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce zawodowej. Kształtowanie zainteresowań studentów oraz postawy permanentnego pogłębiania wiedzy.
Treści programowe: Ćwiczenia laboratoryjne	<p>Ćwiczenia kliniczne: 20 h prowadzonych jako 5 ćwiczeń po 4 h.</p> <p>Celem ćwiczeń jest nabycie praktycznych umiejętności związanych z pomocą chorym z urazami.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rany i krwotoki – podziały, zasady opracowania ran i tamowania krwotoków; profilaktyka przeciwżłaczowa. Obrażenia termiczne – odmrożenia i oparzenia. 2. Złamania i obrażenia tkanek miękkich kończyn – podziały, diagnostyka radiologiczna, sposoby leczenia zachowawczego i operacyjnego. Podstawy rehabilitacji, zaopatrzenia ortopedycznego i protezowania. 3. Urazy głowy i centralnego układu nerwowego (złamania czaszki i podstawy czaszki, krwiaki śródmózgowe, stłuczenie mózgu) – objawy, nowoczesne metody diagnostyczne, rozpoznawanie, leczenie. 4. Urazy klatki piersiowej – złamania żeber, krwiak i odma opłucnowa, tamponada worka osierdziowego. 5. Urazy narządów jamy brzusznej – obrażenia narządów miękkich, układu moczowego, układu pokarmowego – objawy, metody diagnostyczne, leczenie. Mnogie obrażenia ciała – problem diagnostyczny i leczniczy, priorytety terapeutyczne.
Treści programowe: Seminarium	<p>Seminarium: 10 h prowadzonych jako 5 spotkań po 2 h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do chirurgii urazowej. Ocena ciężkości urazów. Podstawy chirurgii rekonstrukcyjnej i plastycznej 2. Obrażenia głowy, kręgosłupa i miednicy 3. Obrażenia klatki piersiowej. 4. Obrażenia narządów jamy brzusznej. 5. Obrażenia termiczne.
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia kliniczne <ul style="list-style-type: none"> • Obserwacja zabiegów operacyjnych. • Ćwiczenia praktyczne z podstaw szycia chirurgicznego oraz desmurgii. • Badanie pacjentów, analizowanie historii chorób, wyników badań. • Omówienie terapii i jej celów. • Planowanie terapii. • Rokowania u pacjentów hospitalizowanych w Oddziale. • Praktyczne wykorzystanie wiedzy zdobytej na zajęciach (seminaria) 2. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • Analiza przypadków. • Dyskusja: stoliki eksperckie i okrągły stół. 3. Praca samodzielna <ul style="list-style-type: none"> • Analiza literatury, studiowanie przypadków. • Przygotowanie projektów.

<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</i></p> <p>1. Ćwiczenia kliniczne</p> <p><i>W celu uzyskania oceny pozytywnej z ćwiczeń należy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na wszystkich zajęciach. Dopuszczalna jest jedna nieobecność na zajęciach, pod warunkiem pozytywnego zaliczenia umiejętności i kompetencji u asystenta prowadzącego.</i> • <i>Uzyskanie minimum 15 punktów odnotowanych w karcie ocen studenta oraz uzyskanie, co najmniej 75% pozytywnych odpowiedzi z końcowego testu oceny wiedzy.</i> • <i>Każde ćwiczenia zaliczane są na podstawie wiedzy oraz nabytych umiejętności praktycznych i oceniane po zakończeniu każdego ćwiczeń przez prowadzącego asystenta na indywidualnym arkuszu umiejętności i kompetencji w zakresie od 0 do 5 punktów za każde ćwiczenie.</i> • <i>Ostatniego dnia ćwiczeń odbywa się test wiedzy nabytej w czasie wykładów, ćwiczeń i pracy własnej sprawdzający efekty nauczania we wszystkich kategoriach (W-30%, U-50%, K-20%).</i> <p>2. Seminarium</p> <p><i>W celu zaliczenia seminarium należy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>być obecnym na zajęciach;</i> • <i>aktywnie uczestniczyć w dyskusji,</i> • <i>przygotować projekt terapii, analizę przypadku</i> <p>3. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.</p> <p><i>Aby uzyskać zaliczenie należy wykazać się:</i></p> <p>Wiedzą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sprawdzian ustny (niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy).</i> • <i>student generuje / rozpoznaje odpowiedź (esej, raport; krótkie strukturyzowane, pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi)</i> <p>Umiejętnościami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sprawdzian praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny (OSCE); mini-CEX (mini — clinical examination);</i> • <i>realizacja zleconego zadania;</i> • <i>projekt, prezentacja.</i> <p>Kompetencjami społecznymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>esej refleksyjny;</i> • <i>przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego;</i> • <i>ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników);</i> • <i>samoocena (w tym portfolio).</i>
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób wymagających leczenia zabiegowego u dorosłych: 1) chorób kończyn; 2) złamań kości i urazów narządów; 3) nowotworów;	F.W1 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W2	podstawowe techniki zabiegowe klasyczne i małoinwazyjne;	F.W3 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W3	zasady kwalifikowania do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych;	F.W4 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W4	zasady bezpieczeństwa okołoperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;	F.W6 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W5	zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;	F.W7 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W6	Zasady funkcjonowania zintegrowanego systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	F.W12 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminarium	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.

W7	inwazyjne metody leczenia bólu;	F.W13 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W8	zasady postępowania z centralnymi cewnikami żylnymi długiego utrzymywania;	F.W14 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W9	problematykę wspólnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: 1) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób; 2) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów medycznych; 3) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjenta do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;	F.W17 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
W10	stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje pacjenta ograniczają postępowanie zgodne z wytycznymi określonymi dla danej choroby;	F.W22 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U1	umyć chirurgicznie ręce, nałożyć jałowe rękawiczki, ubrać się do operacji lub zabiegu wymagającego jałowości, przygotować pole operacyjne zgodnie z zasadami aseptyki oraz uczestniczyć w zabiegu operacyjnym;	F.U1 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U2	założyć i zmienić jałowy opatrunek;	F.U2 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U3	ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchniowo, nasiękowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;	F.U3 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U4	rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;	F.U4 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza

					przypadku.
U5	rozpoznawać na podstawie badania radiologicznego najczęściej występujące typy złamań, szczególnie kości długich;	F.U5 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U6	doraźnie unieruchomić kończynę, w tym wybrać rodzaj unieruchomienia w typowych sytuacjach klinicznych oraz skontrolować poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego;	F.U6 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U7	unieruchomić kręgosłup szyjny i piersiowo-lędźwiowy po urazie;	F.U7 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U8	zaopatrzyć krwawienie zewnętrzne;	F.U8 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
U9	przewodzić podstawowe zabiegi resuscytacyjne (Basic Life Support, BLS) u noworodków i dzieci zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);	F.U9 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.
K1	Podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby.	K.K4 +++	Ćwiczenia kliniczne Seminariu m	Zaliczenie na ocenę	Test, odpowiedź ustna, dyskusja, prezentacja, projekt, analiza przypadku.

Literatura i pomoce naukowe

Literatura podstawowa

Andziak P., Bałąj S.M., Noszczyk W. (red.). Chirurgia. Tom 1-2. Warszawa: PZWL

Kusz D. 2010. Kompedium traumatologii. Warszawa: PZWL.

Brongel L., Lasek J., Słowiński K. 2008. Podstawy współczesnej chirurgii urazowej. Kraków: Krakowskie Wydawnictwo Medyczne

Literatura uzupełniająca

1. Mattox K.L., Hirshberg A., Allen M.K. 2009. TOP KNIFE: sztuka i rzemiosło chirurgii urazowej. Warszawa: Medipage.

Inne pomoce naukowe

Komputer, rzutnik multimedialny, fantomy anatomiczne.

Zestaw narzędzi chirurgicznych do ćwiczeń

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ćwiczeniach klinicznych	-	20 h
Udział w seminarium		10 h
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	30 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30 h/ 1 ECTS	30 h/ 1,0 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS¹⁰	

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekłe chorych.